

Kníničský zpravodaj

Březen 2017

Zpravodaj městské části Brno-Kníničky

80 LET NOVÉ OBCE KNÍNIČKY

V létě 1936 začala stavba Kníničské přehrady. Hned následovala výstavba nové obce nejprve na pozemcích po obou stranách silnice do Rozdrojovic. Vybudoval se vodojem, komunikace a v roce 1937 nová škola na náklady zemského stavebního úřadu.

V tomto roce se už stěhovali první obyvatelé. Každý občan stavěl domek či hospodářskou usedlost sám. Materiál ze starého stavení si mohl odebrat podle potřeby. Na náklady obce byly postaveny obecní kancelář s hasičskou zbrojnicí, kaple a chudobinec. Dala vybudovat chodníky a oplocení předzahradek, investovala do elektrických přípojek a zřídila kanalizaci a rozvody vodovodu k jednotlivým stavením.

Obyvatelé se rychle zabydleli. Byly otevřeny první obchody a řemeslnické dílny. Smíšené zboží a potraviny prodávala Albína Jelínková na konci ulice U Památníku. Později tam byla zřízena poradna pro matky s malými dětmi. Potravinářský obchod zavedl také Antonín Stejskal na ulici Ondrova nad kapličkou. Později prodával i textil. Dnes tam bydlí rodina Ambrožova. Smíšené zboží prodávala Včela-Potravní spolek pokrok. Prodávalo se na knížku. Kromě potravin bylo

možné zakoupit domácí potřeby, ale i objednat uhlí. Obchod byl přemístěn ze starých Kníniček a prodejcem byl pan Jaromír Lelíček. Dnes tam stojí stavení Smutných na rohu ulic U Památníku a K Bukovinám. Na ulici Ondrova se prodávalo mléko.

V domě dnešní cukrárny měl cukrovinky pan Žália. Kromě cukrovinek nabízel rybářské potřeby a školní potřeby.

„Truc“ hospoda pana Stejskala v Padělkách (ulice Rekreční) zůstala jako jediná ze zatopené obce. Ve dvoře se hrávaly kuželky (obdoba dnešního bowlingu). Později blíž k přehradě zřídil hospodu U Lva pan Daněk. Na rohu ulice Ondrova a U Památníku byla postavena hospoda U Jelínků dnešní Pizzerie, která už měla velký sál s pódiumem, kde se hrálo divadlo, konaly se tam plesy, hody, besídky i shromáždění občanů. Ludvík Jelínek tam měl i řeznictví.

Trafiku provozovala na ulici U Památníku Cecílie Drápalová. Její dcera Františka Halíčková byla dámská krejčová. Na Ondrově opravoval i šil boty švec Norbert Bureš. V domě Franty Slatiny měl provozovnu holič kadeřník pan Hlavička z Bystřice. Kovář Josef Jelínek se přesunul ze starých Kníniček, opravoval povozy, vyráběl vozíky, podkopy, obruče na bečky a sudy, kování na veslice a pramice. Kousek od něj měl klempríství pan Jan Machala. Na těžce ulici byl autoopravář pan Pařil. Na dřevoplyn jezdil nákladním i osobním vozem autodopravce

pan Metoděj Havlíček. Ten bydlel na ulici Rekreační. Kamna i kotle stavěl i opravoval pan Bureš na ulici K Bukovinám. Na stejné ulici bydlel kameník a podlahář pan František Kučera. V Kníničkách byli dva malíři pokojů pan Dospíšil a Neužil. Zámečnictví provozoval Jindřich Chrápavý. Košíky a pometla vyráběla Marie Michurová. Remeslníci museli končit s provozem živností v padesátých letech. O pořádek v obci se starali obecní policajti Rudolf Jelínek, který vyhlašoval zprávy bubnováním, kontroloval obecní majetek, vykonával obecní pochůzky a cestář pan Josef Brychta, který pečoval o čistotu silnic a chodníků.

O polnosti v okolí pečovali sedláci: František Slatina, Jindřich Novotný, František Lelíček, Jan Stejskal, Karel Vrzal, Heřman Slatina, Arnošt Novotný, Josef Stodůlka, Bohuslav Stejskal, Neužil, Kučera... JZD bylo v Kníničkách založeno až v roce 1957. Sedláci dlouho odmítali je založit.

**Vzpomínky paní Marty Ugwitzové
na první roky v nové obci zapsala
Danuše Dundáčková**

Před bezmála rokem a půl jsme strávili příjemný podvečer plný vzpomínání a povídání o Kníničkách. Po dvou hodinách zůstala ještě spousta fotografií neprohlédnutých, podařilo se získat informace o historii vzniku současného katastrálního území Kníničky.

ÚMČ Brno Kníničky si Vás tímto dovoluje pozvat na

POSEZENÍ NAD STAROU FOTOGRAFIÍ II.

**konané v sobotu 25. 3. 2017 od 17.00 hod.
v tělocvičně v Kníničkách**

Doufám, že nás čeká opět milý, spolu strávený čas.

ÚMČ Kníničky

JMÉNO OBCE – KNÍNIČKY

Vážení spoluobčané, v pátém díle seriálu „Jména ulic“ tentokrát neuvádíme další ulici. Nové Kníničky slaví letos své 80. výročí založení. Využijme tedy tohoto jubilea pro pár informací souvisejících se starými i novými Kníničkami.

Význam slova Kníničky můžeme odvodit snad jen od Knínic, i tento název procházel velmi podobnými obměnami jako ten náš. Knínice znamenalo jméno pro ves lidí poddaných knieni, což je staročeské slovo odvozené od slova kněhyně (kněžna či abatyše ženského kláštera), například tedy „ves patřící manželce knížete“.

Obec Kníničky patřila k panství Veverí a její vrchností byli držitelé hradu. Hrad Veverí je poprvé připomínán v roce 1213, obec Kníničky je poprvé písemně vzpomenuata 22. ledna 1406 a to v zápise do moravských zemských desek na zasedání zemského soudu. Obec však mohla existovat daleko dříve, ostatně autor Dějin Bystrce, archivář města Brna docent Jaroslav Dřímál uvádí, že když se roku 1373 poprvé připomíná Bystrc, jsou mezi obcemi, které patřily k hradu uvedené i Kníničky.

Zmíněným zápisem z ledna 1406 vkládal moravský markrabě Jošt Kateřině z Droždělovic věno na poddaných, mimo jiné i poddaných z naší obce. Zápis je psán latinsky a Kníničky jsou zde uvedeny ve tvaru „Knyehnicz parua“ (čti Kněhnicz parva, parva znamená malé).

Jméno obce s míjejícími léty získávalo stále nové podoby, které zapsala bývalá paní hostinská Stejskalová. Z jejího vlastnoručně psaného dokumentu přetiskujeme názvy obce, který ostatně korespondují s údaji v publikaci O popisných názvoslovích Musea města Brna. Oba zdroje a pohled z Malých Kyniček pochází ze sbírky pana Lubomíra Strážnického.

Historii minulého století až do současnosti zachycuje následný soupis paní magistry Dundáčkové. Děkujeme.

1436	Malé Knehyničky
1475	Malé Knihničky
1538	Malé Knihniczky
1559	Malé Knihniczky
1573	Malé Knihniczky
1609	Kynicžky
1611	Maly Kinitcki
1674	Klein Künitz
1718	Klein Künitz
1720	Maly Kinižky
1728	Parvo Kinitio
1751	Klein Kunitz
1846	Klein Künitz
1872	Klein Kinitz
1872	Kyničky
1924	Kníničky

KNÍNIČKY OD DVACÁTÉHO STOLETÍ PO SOUČASNOST

1900		založen hasičský spolek
1906		první zmínka o plánované přehradě
1906	září	vysvěcena škola a zahájení vyučování
1914–1918		I. světová válka, z Kníniček padlo 16 mužů
1918		vznik Československé republiky
1919		zvolené zastupitelstvo a obecní rada
1923		odhalení památníku padlým obětím I. sv. války
1925		změna názvu Malé Kyničky na Kníničky
1935		začala výstavba nových Kníniček – inženýrské sítě, kanalizace, silnice
		řídícím učitelem ustanoven Jaroslav Ambrož
1936	červenec	zahájena stavba přehrady
1937		začala stavba školy v nových Kníničkách
	srpen	rozloučení se starou obcí
1938	únor	elektrifikace nové obce
	červen	škola zkolaudována,
		1. září začalo se v ní vyučovat
1939		započala stavba dálnice, obecního domu, hasičské zbrojnice a kaple
	březen	zřízen protektorát Čechy a Morava
1941		dostavěna přehrada i elektrárna
1945	duben	Rudá armáda osvobodila obec,
		padlo zde 107 vojáků
	červen	ustanoven Místní národní výbor
	květen	zahájeno vyučování ve škole
	září	otevření mateřské školy v Kníničkách
	listopad	tříkrát denně zavedeno autobusové spojení
1946		zahájena lodní doprava na přehradě
	říjen	hasičský sbor na obecním domě odhalil desku Josefu Ondrovi a Jindřichu Novotnému – obětím II. sv. války
1948		zřízen obecní rozhlas
1950		zavedeno stravování ve zdejší škole

1953	otevřena ZOO		
1955	postaven pomník ruským vojákům, padlým při osvobození obce		
1957	změna hranic katastru, západní část připadla Bystrci, později v druhé polovině 60. let odpadla Kníničkám i jižní část katastru začlenění území Kníničské přehrady do správní struktury Brna generální oprava školy poničené po bouři ustanovení Jednotné zemědělské družstvo		
1959	přejmenovaná Kníničská přehrada na Brněnskou		
1960	červen MNV Kníničky spojen s MNV Bystrc červenec MNV Bystrc-Kníničky připojen k Brnu		
1961	nové očíslování domů a nové pojmenování ulic		
1962	zřízená mateřská škola s celodenním provozem		
1963	zemřel ředitel školy Jaroslav Ambrož otevřena družina mládeže, začala fungovat školní kuchyně		
1965	založena Místní lidová knihovna v obecním domě odhalení pamětní desky Josefu Ondrovi na Ondrově č. 4		
1965–1966	generální oprava chodníků		
1970	výstavba ústředního topení ve škole		
1974	zřízená autobusová doprava Kníničky-Zebětín		
1974–1975	stavba tělocvičny a samoobsluhy		
1975	ZŠ připojena ke škole Heyrovského, budova v Kníničkách slouží jen některým třídám, vybudování lávky u hřiště		
1976	zrušen MNV Kníničky-Bystrc, obě obce začleněny pod Obvodní národní výbor Brno II., vybudována provozovna Místního hospodářství, budova VB a hasičů		
1977	ustanoven Občanský výbor jako poradní sbor ObNV Brno II stavba plynovodu, oprava fasády školy, zrušen místní rozhlas na hrázi odhalena pamětní deska Františku Šikulovi		
1990	zřízena samostatná městská část Brno-Kníničky		
1990–1994	1. zastupitelstvo, starosta Ing. Zdeněk Cibulka rekonstrukce inženýrských sítí, opravena kaple		
1994–2006	starostka Jarmila Kubátová		
1995	ZŠ Heyrovského předala budovu školy kníničskému úřadu		
1990–2006	pokračuje rekonstrukce inž. sítí a komunikací		
1999	U Luhu inženýrské sítě		
2000	výstavba		
2001	nastěhování		
2003–2006	výstavba nových částí obce Dolní Louky, K Lesu		
2003	panelový chodník, vybudovaná lávka pro pěší pod hradem Vevří		
2004	obrátiště U Luhu, první hody, zřízena pobočka knihovny Jiřího Mahena, areál u altánu, rekonstrukce hřiště u školy, instalováno slavnostní osvětlení kapličky		
2005	osvětlení panelového chodníku		
2006	otevřena zrekonstruovaná MŠ (celá budova školy) ve volbách zvolen starosta Martin Žák slavnostně vysvěcen prapor MČ Brno-Kníničky		
2007	začal vycházet nový Kníničský zpravodaj postaveny bytovky na ulici Místní opravuje se škola (modernizace kuchyně, výměna oken, zateplení)		
2008		zahájen boj se sinicemi, vápnění upuštěné přehrady vzniklo občanské sdružení SOPKA úřad se zapojil do projektu Czech POINT dokončena oprava budovy úřadu vybudováno dětské hřiště U Luhu, staví se hřiště u cukrárny staví se komunikace K Lesu otevřena pizzerie Marina zavedena noční autobusová linka 89	
2009		buduje se hřiště Dolní louky osvětlení kolem řeky rekonstrukce parku před školou začal vycházet Kníničský zpravodaj v barevném provedení je opravená lávka přes Svratku je vybudovaná nová cesta ke hřišti U Luhu na MŠ odhalena pamětní deska věnovaná panu Ondrovi	
2010		zahájena stavba „krčku“ spojující školu a tělocvičnu vyměněna okna v tělocvičně postaven stožár telekomunikačního zařízení osvětlení spojnic ulic U Luhu a Místní dokončena úprava ulice K Lesu upraven park U Lva	
2011		ustanoven stavební úřad na Dolních loukách instalovány posilovací stroje pro dospělé dobudován „krček“ vybudováno hřiště „U písečňáku“ je opravený a přesunutý kříž na ul. Ondrova vybudované sociální zařízení pro údržbu a garáž u lávky	
2012		v parku U Lva opraveny boží muka a instalovány informační tabule v MŠ vybudovaná třetí učebna zaveden optický kabel televizního rozvodu nově vybudovaná místnost pro knihovnu v předsálí tělocvičny nový přístup k pláži za loděnicí Povodí Moravy opraven interiér kaple opraveno molo na Sokolském koupališti na Sokoláku nové převlékárny a sprchy opraven pomník na Ondrově dovybaveno hřiště na Dolních loukách, u kaple postaveno nové pietní místo instalovány informační tabule o historii Kníniček v parku U Lva zbouráno restaurační zařízení Hříbek	
2013		doplňování javorového stromořadí u panelové cesty ke Svratce úprava pláže U Lva, navezení a rozprostření oblázků založení Motýlí louky výsadba ovocných stromů starých odrůd v okolí horního hřiště	
2014			
2015			
2016			

Jaká budou data o naší městské části v budoucnosti záleží na nás všech :-)

za zpravodajskou radu Irena Bubeníková

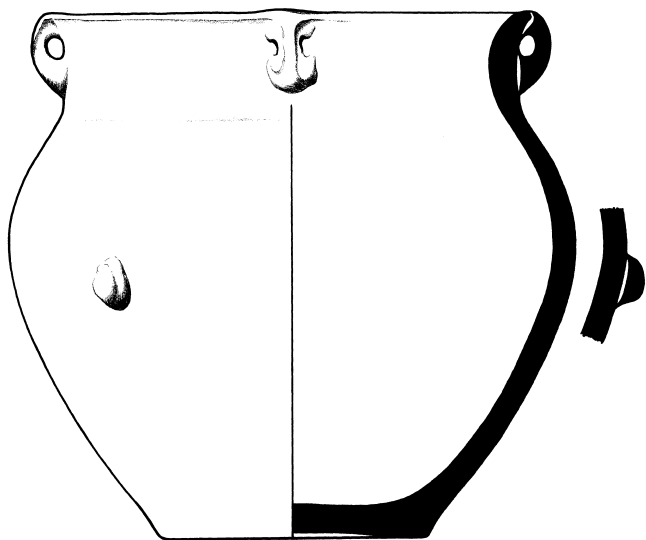
zdroje:
Kníničky, dějiny obce 1406-2006, František Zřídkaveselý <https://cs.wikipedia.org/wiki/Knínice>
<http://latinsky-slovník.latinsky.cz/>

NEJSTARŠÍ OSÍDLENÍ KNÍNIČEK

Současné katastrální území Kníniček se rozkládá na severozápadním okraji Brněnské kotliny, kde zaujímá jihozápadní polovinu poměrně členité vyvýšeniny Trnovka, která přiléhá k levé straně průlomového údolí řeky Svatky, dnes vyplněného Brněnskou přehradou. Západní a východní omezení tvoří sníženiny Boskovické brázdy a Jinačovického prolomu, což byly odpradávná důležité přirozené komunikační spojnice. Vlivem vrchovinného reliéfu se ve větší části území Trnovky kontinuálně zachovaly souvislé lesy, pouze jihovýchodní svahy se sprašovými pokryvy byly potenciálně příhodné pro osídlení a zemědělské využití.

Nejstarší doklady o pobytu lidí na území Kníniček spadají rámcově do starší doby kamenné (cca 1 000 000–8 000 př. n. l.). Pozůstatky nejspíše krátkodobého pobytu tehdejších lovců a sběračů v podobě menších kolekcí kamenných štípaných nástrojů byly zjištěny povrchovými sběry v první polovině 20. století na dvou místech. **První se nachází těsně pod hrází Brněnské přehrady, na úpatí svahu, který se zvedá nad severním břehem Svatky.** Druhá lokalita se rozkládala v poloze „Kostelec“, což bylo původně ostrožnovité návrší nad severovýchodním okrajem starých Kníniček. Dnes jeho temeno tvoří jižní stranu zátoky u Sokolského koupaliště. Osamocený kamenný štípaný nástroj byl objeven v roce 2008 také na protější straně této zátoky, při výstavbě sportovního a rekreačního areálu pod hotelem Maximus Resort. Přestože uvedené kamenné artefakty nedokážeme s jistotou přesněji kulturně-chronologicky zařadit, lze patrně uvažovat o jejich souvislosti s rozsáhlým sídlištěm, jež bylo situováno na plochem návrší, obtékaném Mniším potokem. To sice leží v těsném severovýchodním sousedství dnešní obce, ale již v katastru Rozdrojovic. Zdejší osídlení kulturně přísluší szeletieniu, který na Moravě reprezentuje **počátek mladší fáze starší doby kamenné (cca 40 000–35 000 př. n. l.)** a jehož tvůrci byli podle všeho ještě pozdní neandertálci.

Keramická nádoba kultury s moravskou malovanou keramikou, objevená při záchranném výzkumu v roce 2011 při budování sportovního a rekreačního areálu pod hotelem Maximus Resort.

Kamenná broušená sekerka kultury s moravskou malovanou keramikou, objevená při záchranném výzkumu v roce 2009 při budování sportovního a rekreačního areálu pod hotelem Maximus Resort.

Další, i když zatím jen ojedinělé důkazy o přítomnosti lidí v katastru Kníniček pochází až ze **středního úseku mladší doby kamenné**, kdy se na Moravě rozšířila kultura s vypíchanou keramikou (**cca 5 000–4 800 př. n. l.**). Její nositelé byli již zemědělci a chovatelé dobytka, kteří budovali trvalá sídliště s pevnými domy ze dřeva a hlíny. Existenci takové osady někde v prostoru nad zátokou Sokolského koupaliště nepřímo nasvědčuje nálezy jednoho zlomku keramické nádoby s charakteristickou výzdobou v podobě vypichovaných linií ve výplni mladší jámy, která byla odkryta v roce 2009 během budování již zmiňovaného sportovního a rekreačního areálu pod hotelem Maximus Resort.

Největší rozmach pravěkého osídlení Kníniček sledujeme v následující kultuře s moravskou malovanou keramikou, která se na Moravě vyvíjí v závěru mladší doby kamenné a přežívá až do počátku pozdní doby kamenné (cca 4 800–4 000 př. n. l.). Patrně okrajovou část soudobého sídliště se podařilo prozkoumat v letech 2009 a 2011 během výstavby sportovního a rekreačního areálu pod hotelem Maximus Resort. Představovalo ho pět řídce rozptýlených jam, z nichž pouze u jedné bylo možné na základě tvaru určit, že sloužila k ukládání zásob, nejspíše obilí. Jámy kromě částí keramických nádob, ojediněle ještě se zachovanými zbytky původní vícebarevné malby na povrchu, obsahovaly také zvířecí kosti, kusy vypálených hliněných omazávek stěn domů a kamenné štípané i broušené nástroje. Další dvě osady byly povrchovými sběry zachyceny v dnes již zastavěné poloze „U Luhu“ (severní část obce) a v severozápadním výběžku katastru, na poli uprostřed lesa nad „Třemi kříži“. Nápadně husté seskupení lokalit kultury s moravskou malovanou keramikou je vysvětlováno tím, že v okolí „Rokle“ se vyskytují **přirozené výchozy vhodné suroviny pro výrobu kamenných broušených nástrojů (tzv. všesměrný amfibolický diorit)**. Tato surovina zde byla nepochybně získávána a dále distribuována především do širšího prostoru Moravy, ale i do Slezska a do Čech.

Z pozdějších etap pravěku, kdy kámen postupně vytlačily barevné kovy a posléze železo, zatím nebyly v katastru Kníniček zaznamenány žádné stopy osídlení. K okupaci území prokazatelně znovu dochází až **na konci raného středověku, v mladší době hradištní (950–1200 n. l.)**. Pozůstatkem je 2,6 m hluboká obilnice, která byla zdokumentována při opakovaně zmiňovaném záchranném výzkumu pod hotelem Maximus Resort. Současné pohřebiště leželo na protější straně zátoky, v poloze „Kostelec“, kde bylo v prosinci roku 1936 vykopáno několik koster. U jedné z nich se měly najít dvě bronzové náušnice. Jaký byl vztah těchto lokalit k vlastním Kníničkám, v písemných pramenech poprvé zmiňovaným teprve **roku 1406**, bohužel není jasné, neboť před zatopením vsi nebyl proveden žádný archeologický výzkum.

Mgr. Michal Přichystal
Ústav archeologické památkové péče Brno, v.v.i.

MICHAL SMEJKAL

V srpnu 2015 se pan Michal Smejkal stal pracovníkem Úřadu městské části. Tímto článkem mu chceme veřejně poděkovat za jeho práci pro nás všechny. Například radost z letošního sněhu znamenala pro pana Smejkalu dobrovolné vstávání v noci i nad ránem. Nečekal na začátek pracovní doby a v době, kdy jsme ještě spali, odhrnoval sních. Jeho práci bychom ocenili zejména, kdyby tu nebyl. Brzy bychom poznali, co všechno spadá do jeho kompetence.

Především je Michal pánem vozového parku. Ovládá traktor s vlečkou, se zametací a kropící soupravou, radlicí a sypačem. Taký malý červený traktor na sekání trávy, dodávku, za kterou napojuje velký štěpovač větví.

Z nástrojů používá motorovou pilu, ruční benzinovou sekačku, osekávač a křovinořezy, nůžky na živý plot, krumpáč a lopatu.

Z tohoto výčtu lehce odvodíme, že na obecních pozemcích seče trávu, upravuje keře, ořezává větve, aby nezasahovaly do silnice.

V létě i v zimě čistí chodníky na Ondrové a u školky, v zimě je sype drtí nebo solí, v létě z nich odstraňuje plevel, na podzim shrnuje a odváží listí. Stará se o čistotu dětských hřišť a o prázdné koše na odpadky, roznáší letáčky i zpravodaj, zalévá květinové truhlíky i nově vysazené stromy. Likviduje černé skládky, pokud se objeví.

O víkendu je k dispozici na telefonu kvůli případným havárkám v kotelně, tělocvičně, krčku nebo na úřadě. Podílí se na přípravě kulturních a sportovních akcí obce. Dováží, cokoli je třeba, nábytek ze skladu rozmísťuje a sklízí, připravuje a uklízí prostranství, chystá

Řidič, údržbář, zahradník, skladník, klíčník i pošťák. Eso nebo žolík, můžeme si vybrat.

kapličku na hody, na advent pomáhá s instalací osvětlení, zdobením stromků, montáží a demontáží stánků.

Díky každodenním různým malým a velkým úkolům mu ani nechybí kolega na pár slov, spíše tak další ruce.

Pan Smejkal je svobodný a bezdětný, takže zbývá dost času i na koníčky. Baví ho jízda na čtyřkolce, florbal, od nového roku je dobrovolným hasičem v městské části Brno-Komín a o prázdninách se stává vedoucím na táborech pro děti ve Valašském Meziříčí.

Duší je nesporně tremp.

ÚMČ Brno-Kníničky

Motorová sekačka na trávu, záběr 120 cm, výška řezu je stavitelná dle potřeby, žlutý stroj v pozadí je štěpovač k drcení větví.

Traktor na celoroční údržbu, vpředu radlice na odmetání sněhu se záběrem 140 cm, vzadu zametací souprava. K traktoru lze připevnit i kropič, sypač, mulčovač na trávu nebo vlečku.

**RD/CHALUPY – HLEDÁME.
OPRAVY A REKONSTRUKCE NEVADÍ. DĚKUJI.
TEL. 607 127 906**

**HLEDÁM PRONÁJEM BYTU,
KLIDNĚ I V RODINNÉM DOMĚ.
TEL. 739 854 956**

USNESENÍ ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MČ KNÍNIČKY KONANÉHO 19. 12. 2016

Zasedání zastupitelstva MČ Kníničky začalo přijetím pravidelných usnesení, jako je schválení usnesení a zápisu z minulého zasedání a programu právě probíhajícího zasedání.

Během zasedání byla dále přijata tato usnesení s kladným stanoviskem:

- rozpočet příspěvkové organizace Mateřská škola Studánka, Brno, Ondrova 25, příspěvková organizace na rok 2017
- přebytkový rozpočet městské části Brno-Kníničky na rok 2017
- poskytnutí dotací z rozpočtu městské části Brno-Kníničky a uzavření veřejnoprávních smluv o poskytnutí dotace
- svěřeni pozemků p. č. 473/2, 474/2, 474/3, 474/5, 476, 477/2, 478/3, 655/1 v k. ú. Kníničky ve vlastnictví statutárního města Brna do správy městské části Brno-Kníničky s pověřením starosty podáním žádosti o svěřeni těchto pozemků na Magistrát města Brna dle Pravidel pro svěřování majetku města městským částem
- zřízení služebnosti k služebnímu pozemku parc. č. 745/20 v kat. území Kníničky ve vlastnictví statutárního města Brna a zároveň souhlas se zásahem do účelové komunikace se stanovením podmínek
- zřízení služebnosti ke služebným pozemkům parc. č. 3275, 3283/21, 3283/22 a 3283/32 v kat. území Kníničky ve vlastnictví statutárního města Brna a zároveň souhlas se zásahem do pozemků ve správě MČ Brno-Kníničky se stanovením podmínek
- zřízení služebnosti ke služebným pozemkům parc. č. 3569/4, 1098/61 a 1098/62 v kat. území Kníničky ve vlastnictví statutárního města Brna a zároveň souhlas se zásahem do účelové komunikace se stanovením podmínek
- svěřeni pozemků parc. č. 3155, 3347, 3349, 3492 vše k.ú. Kníničky ve vlastnictví statutárního města Brna do správy městské části Brno-Kníničky s pověřením starosty podáním žádosti o svěřeni těchto pozemků na MMB dle pravidel pro svěřování majetku města městským částem
- návrh obecně závazné vyhlášky, kterou se stanoví spádové obvody mateřských škol a obecně závazné vyhlášky, kterou se stanoví spádové obvody základních škol
- termíny zasedání Zastupitelstva MČ Brno-Kníničky v roce 2017
- prodloužení lhůty pro podání nabídek a o změně termínu otevírání obálek výzvy na výběr zpracovatele architektonické studie, projektové dokumentace ke společnému územnímu a stavebnímu řízení, zadávací dokumentace a výkonu autorského dozoru v rámci projektu: „Přístavba a stavební úpravy tělocvičny Brno-Kníničky“

USNESENÍ ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MČ KNÍNIČKY KONANÉHO 23. 1. 2017

Zasedání zastupitelstva MČ Kníničky začalo přijetím pravidelných usnesení, jako je schválení usnesení a zápisu z minulého zasedání a programu právě probíhajícího zasedání.

Během zasedání byla dále přijata tato usnesení s kladným stanoviskem:

- investiční záměr zakoupit a osadit na komunikaci SIII/3846 dynamický zpomalovací semafor s úkolem starostovi MČ aby učinil veškeré úkony směřující k zajištění realizace tohoto záměru
- prodej částí městských pozemků v k.ú. Kníničky za tržní cenu: 51 m² p.č. 346/2, 28 m² p.č. 345/2, 9 m² p.č. 344/2, 2 m² p.č. 341, 13 m² p.č. 336/2, 7 m² p.č. 352/121, 0,92 m² p.č. 352/168, 2 m² p.č. 352/119
- pronájem částí městských pozemků v k.ú. Kníničky: 53 m² p.č. 328/1, 54 m² p.č. 350/4, 51 m² p.č. 350/2, 30 m² p.č. 348/1 a směnu částí městských pozemků v k.ú. Kníničky: 3 m² p.č. 352/118 za část pozemku p.č. 352/7
- záměr rozšíření stezky odkupem části pozemku parc. č. 387/1 k.ú. Kníničky s pověřením starosty připravit smlouvu, stanovit podmínky odkupu části pozemku a následně uzavřít kupní smlouvu.
- realizace vestavěné skříně do učebny č. 2 spojovacího krčku Ondrova 25 s pověřením starosty uzavřít smlouvu s vybraným dodavatelem
- doporučení prodeje pozemku parc. č. 1103 k.ú. Kníničky za tržní hodnotu.
- znění zřizovací listiny a smlouvy o výpůjčce, dle přílohy, a pověřuje starostu k jejich podpisu.
- odeslání připojených návrhů dopisů náměstkovi hejtmána pro územní plánování a primátorovi města Brna (v kopii náměstkovi primátora pro oblast rozvoje města a pro dopravu)
- pořízení zametacího kartáče VARI CB-80Z

Během zasedání zastupitelé vzali na vědomí tyto informace:

- o provedených rozpočtových opatřeních v kompetenci starosty
- o plnění úkolů a usnesení zastupitelstva
- o podstatných jednáních a skutečnostech
- o přípravných řízeních pro stavby a probíhajících stavbách v k. ú. Kníničky
- předsedů výborů a komisí

Veškeré uvedené dokumenty, zápisy z průběhů zasedání a usnesení jsou zveřejněny na [www.strankách MČ Kníničky](http://www.strankach.mcbkninicky.cz).

Hana Juránková, místostarostka

SHÁNÍM UDRŽOVANÝ DOMEK V BRNĚ,
NEVADÍ ANI BRNO-VENKOV.
TEL. 722 012 297

HLEDÁM UDRŽOVANÝ BYT V BRNĚ,
NEBO MAX. 25 KM ZA BRNEM.
TEL. 739 826 409

KLUB SENIORŮ V NOVÉM ROCE

Na naší první schůzce jsme přivítaly paní knihovnici Libuši Pelánovou, která nám připravila zajímavé čtení o osudech malíře Paula Gauguina. V lednu jsme zhlédly v Janáčkově divadle operu Rusalka. Trochu jiné režijní pojetí nás překvapilo, ale kulturní zážitek to byl pěkný. Větší překvapení po skončení představení nám připravilo počasí se sněhovou nadílkou. Ale vše jsme s humorem zvládly bez nehody a jízda v jedenáct hodin zasněženým Brnem nočním autobusem až do Kníniček byl taky zážitek!

V únoru za námi přišel pan Hovorka a předvedl nám sbírku nádherných barevných křemenů. Umí poutavě vyprávět a vždy nás ohromuje svými znalostmi. V únoru jsme navštívili Městské divadlo Brno, kde nás potěšily písně Edít Piaf a Marlene Dietrich v hudebním dramatu Vrabčák a anděl. Hned 4. března jsme se potěšily operou Nabuc-

co v Janáčkově divadle a 10. března jsme navštívili Diecézní muzeum na Petrově, kde vystavují mimo jiné gotický obraz Madony z Veveří. Znamenitou průvodkyní nám byla historička umění, PhDr. Jiřina Hockeová, sestra naší paní knihovnice Pelánové. Seznámila nás i s historií Petrova a nejbližšího okolí Zelného rynku.

Za třemi následujícími zážitky vyjždíme vždy v 9.10 hod. z Kníniček:

16. 3. – výstava orchidejí s tropickými motýly

22. 3. – výstava proměny Brna

6. 4. – vycházka na koniklece

V jarních měsících navštívíme pavilon Anthropos, plánujeme výlet lodí po přehradě a návštěvu bazénu relaxačního areálu Maximus, 22. června zhlédneme muzikál Brněnské kolo v Biskupském dvoře.

Detaily akcí domlouváme na schůzkách v krčku: 6. 4., 4. 5. a 1. 6., vždy v 10 hodin. Těšíme se na nové členy.

Program je zajímavý díky podpoře úřadu MČ Brno-Kníničky, za což jim patří naše poděkování.

Mgr. Danuše Dundáčková,
vedoucí klubu

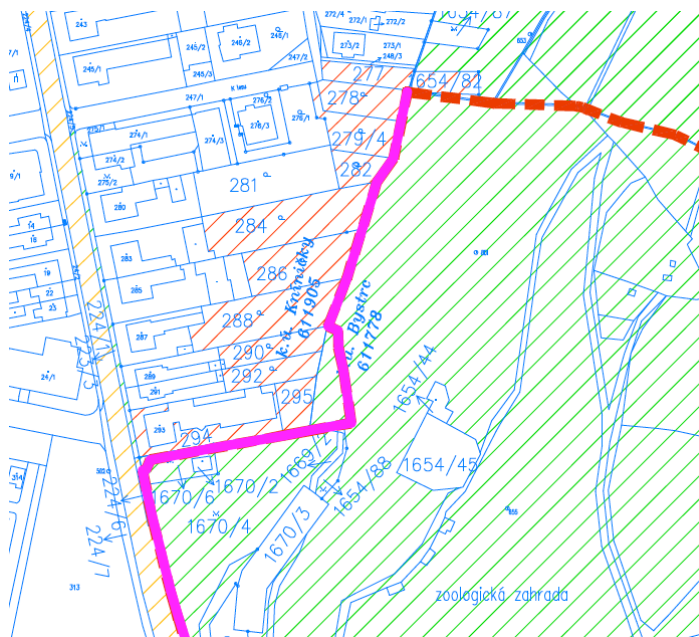
NOVÉ OPLOCENÍ ZOO – KONEC VSTUPU DO LESA?

Děkuji za rozhovory s několika občany z ulice Ondrova, kteří svými zahradami sousedí se ZOO Brno. Informovali mě o záměru ZOO nově oplotit své pozemky.

Po krátkém pátrání jsem zjistil, že zamýšlené oplocení má probíhat na hranici pozemků ZOO, která z větší části sousedí právě s pozemky soukromých vlastníků na ulici Ondrova. Naše městská část zde nemá žádný pozemek svěřený do správy, takže nejsme ani přímým účastníkem řízení. Lidé se na mě obrátili zejména proto, že prvotní verze projektu vůbec nezohlednila stávající přístup do lesa, a to i přesto, že se tato cesta užívá od nepaměti.

Panu řediteli Hovorkovi jsem zaslal dopis s písemnou žádostí o zachování stávajícího přístupu a o věci jsem informoval zastupitelstvo. Další jednání s vedením zoologické zahrady proběhlo v lednu. Bylo mi sděleno, že nutnou podmínkou zbudování nové plotu je jeho umístění právě na rozhraní pozemků.

Reagoval jsem návrhem vyřešit situaci zaměřením stávajícího meziplotu. Sloužil zde desetiletí a dnes už není v dobrém stavu. Další krok řešení by spočíval v přerozdělení parcel, kdy by část parcely zůstala v majetku ZOO a zbylá část by přešla do správy Lesů města Brna, která se tu stará o okolní les i přírodní památku Mniší hora. Na poslední únorové jednání ZOO a zástupců Odboru životního prostředí města Brna jsem nebyl pozván, ale podle jejich sdělení se můj návrh bude realizovat. Stávající projekt byl v současné chvíli pozastaven, dojde k zaměření umístění stávajícího poničeného plotu, k přerozdělení parcel a následnému zpracování nového projektu oplocení.

Budoucí plot by se tedy měl realizovat na hranicích nově vzniklých parcel a volně přístupná stezka do lesní památky Mniší hora okolo domu Ondrova 2 by měla zůstat zachovaná pro širokou veřejnost i do budoucna.

Martin Žák, starosta

OSTATKY

Tlupa pirátů připlouvá do Kníniček na svém korábu a prvními výstřely z děla zahajují šestý ročník Ostatků. Dne 25. února se sešly maskary k oslavě masopustu, kterým začíná období půstu před Velikonocemi. Do ulic vyrazily více než dvě desítky masek, mezi kterými nechyběla smrtka, vodník nebo třeba dobře zásobený hospodský, který rozléval pivo. Kromě něj stárci a stárky nabízeli také

pálenku nebo koblihy. K průvodu masek se postupně přidávali další lidé a připojovali se ke zpěvu, který doprovázely housle a harmonika. Od tří hodin byl pro mladší masky připravený karneval v tělocvičně, kde se o zábavu staral klaun a přišlo na něj několik desítek dětí.

Na večerní zábavě zahrála dechová hudba Svatobořáci, která na parket nalákala spoustu masek. Více než dvě třetiny účastníků totiž dorazilo v převleku. Nechyběla ani tradiční soutěž o nejlepší masku, kterou letos vyhrála Petra Pumprlová v masce princezny Leiy ze

Star Wars. V jedenáct hodin pak chasa společně s ostatními maskami pochovala basu a společně si připomněla uplynulý rok a pomodlila se za ten nadcházející. Poté zábava volně pokračovala až do ranních hodin.

Všem, kteří nás podpořili ať už finančně, či pomocí při přípravách, zdobení a následném úklidu, i těm, kteří se zúčastnili, moc děkujeme. Poděkování také patří ÚMČ Kníničky za spolupráci. Těšíme se na Vás při dalším setkání.

Kníničská chasa

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ PLES

I letos byl oblíbený maškarní ples součástí oslavy masopustu. O zábavu se postarali dva prima klauni, kteří nikomu nedopřáli ani chvíli oddechu. Děti plnily různé úkoly, tančily a z balónků tvořily jezevčíky, i rodiče a prarodiče byli nepostradatelnou součástí veselého dění.

Na závěr byly uděleny ceny nejzdařilejším maskám a protože všechny děti bez výjimky byly nádherné, dostaly také všechny sladký balíček. Okouzlený pohled malé bílé víly a ostatních dětí na fotografiích dokresluje radost a nadšení našich nejmenších.

KŘEST TRAMVAJÍ

22. prosince 2016 byla velká událost, proběhl křest devatenácti nových tramvají. Spolu s již pokřtěnou tramvají ze 7. října téhož roku, nesoucí jméno po architektovi Bohuslavu Fuchsovi, se dvacet nových vozů seřadilo od Moravského náměstí až po hlavní nádraží. Vytvořily vlak dlouhý **600 metrů**, což představuje prozatím nejdelší úsek, jaký kdy nové tramvaje pokryly.

V Brně jsme tak dosáhli českého rekordu, kterému předcházely jen rekordy s dvanácti tramvajemi o celkové délce 372 metrů v roce 2009, rovněž v Brně. Křest probíhal na náměstí Svobody. I v minulých letech se křtilo, ale vozy

který za svůj významný podíl na záchraně hráze obdržel 20 000 Kč. Uvádíme jména nových tramvají a na Vás je, jestli máte chuť pozpominat, čím se tyto významné osobnosti proslavili a kterou městskou část zastupují. **Řešení tohoto malého testu najdete na straně 16.**

Bohumil Konicer, generál Emil Boček (osobně se zúčastnil křtu), Vladimír Menšík, Ludvík Štěpán, Alfréd Regner z Bleyleбену, František Šikula, Jindřich Čoupek, Karel Höger, Josef Trávníček, Viktor Kamil Jeřábek, Vlastimil Bubník, Jan Hruška, Alfréd Löw-Beer, Erich Roučka, Eliška Rejčka, Nataša Gollová, Konrád Dubský, Dušan Jurkovič, Jan Gajdoš.

byly pojmenovávány dívčími jmény, což nikomu nic neříkalo. Nyní ředitel Dopravního podniku města Brna, Miloš Havránek ve spolupráci s primátorem panem Petrem Vokřálem oslovili městské části se zadáním vybrat významnou osobnost, typickou pro jejich čtvrt. Za městskou část Kníničky byl vybrán zachránce Brněnské, tehdy Kníničské přehrady, hrázny **František Šikula**. Pan Šikula byl již těsně po válce za tento hrdinský čin vyznamenán a odměněn částkou ve výši 40 000 Kč. Vyznamenán a odměněn byl i pan Ladislav Dolníček,

Pro technické fandy mezi námi uvádíme **pár technických údajů**: Tramvaj ŠKODA 13T je pětičlávková nízkopodlažní jednosměrná tramvaj designu Porsche. Sestává ze dvou krajních článků, dvou vložených zavěšených článků a prostředního článku. Krajní články a prostřední článek jsou uloženy na trakčních podvozcích. Zavěšené články tvoří nízkopodlažní část, celkem 48 % z plochy pro cestující. Vozičkářům slouží výsuvné plošiny v místě druhých vstupních dveří. Maximální obsaditelnost tramvaje je 269 míst, z toho 68 sedících a 201 stojících.

Tramvaj je vybavena čtyřmi dvoukřídlymi a dvěma jednokřídlymi dveřmi, její délka je 31,06 m, výška 3,7 m a šířka 2,46 m. Pracoviště řidiče je plně klimatizováno a je nově vybaveno dvojicí monitorů kamerového systému. Čtyři kamery jsou umístěny vně tramvaje a čtyři v interiéru. Celková hodnota dvaceti nových souprav činí 1,2 miliardy korun.

Tramvaj Františka Šikuly má číslo 1936. Mým přáním je, aby nápis venku u řidiče byl i vzadu tramvaje a aby na informačním monitoru probíhala informace o tom, po kom a proč nese tramvaj své jméno.

Lubomír Strážnický ve spolupráci s Irenou Bubeníkovou

zdroje:

<http://www.skoda.cz/cs/press-room/archiv-novinek/>

<https://www.krajskelisty.cz/jihomoravsky-kraj/okres-brno-mesto>

SBĚROVÝ DEN V MČ BRNO-KNÍNIČKY V ROCE 2017

V 1. pololetí se budou sběrové dny konat v:

sobotu 25. března od 8:00 do 12:00 hod.

sobotu 24. června od 8:00 do 12:00 hod.

Místo: křižovatka ulic U Kaple x K Bukovinám

S ohledem na nutné plnění platného znění zákona 185/2001 Sb., o odpadech, i během sběrových dnů považujeme za nezbytné znovu upozornit, že sběrové dny konané v MČ Brno-Kníničky jsou určeny **pouze pro sběr objemného odpadu** katalog číslo 20 03 07 (např. objemově upravený nábytek, matrace, peřiny, koberce, dětské autosedačky, plastový nábytek atd.) **a biologicky rozložitelného odpadu ze zahrad** katalog číslo 20 02 01 (tráva, listí, zelenina, objemově upravené tj. pořezané kusy větví a kmenů maximálně o délce 50cm), **a to výhradně od občanů-fyzických osob nepodnikajících!** Během sběrových dnů je nutné se řídit pokyny obsluhy kontejnerů (řidičů vozidel). Nelze zajišťovat likvidaci jiných odpadů či úklid odpadů uložených mimo kontejnery. Další kontejner bude určen pro **železný odpad**.

Do kontejnerů na sběrových dnech tedy NELZE ODEBÍRAT např.: elektrozařízení či elektroodpady (např. televize, monitory, PC, lednice, pračky, rádia, sporáky, vařiče, myčky, atd.), zářivky či úsporné žárovky, stavební odpady (např. „stavební suť“, sádkarton, dveře, okna, izolační materiály, střešní krytinu, bytová jádra, sanitární zařízení, IPA atd.), nebezpečné odpady (např. obaly od barev, barvy, tiskařské barvy, tonery, cartridge, kyseliny, rozpouštědla, fotochemikálie, pesticidy, motorové a jiné oleje, baterie, akumulátory, atd.), pneumatiky, autosklo a ostatní autosoučástky, sklo, papír, PET lahve. Seznam sběrných středisek odpadů s aktuálními informacemi naleznete na <http://www.sako.cz/ss0/seznam/>

Martin Žák, starosta

**HLEDÁM BYT V BRNĚ STŘED. VEL.
TEL. 774 340 338**

**HLEDÁME CHATU K REKREACI.
TEL. 739 826 409**

BLOKOVÉHO ČIŠTĚNÍ V BRNĚ KNÍNIČKÁCH V ROCE 2017

Strojní předčištění místních komunikací a chodníků od posypového materiálu: **23. 3. 2017**

Blokové čištění místních komunikací a chodníků po ukončení zimního období: **21. 4. 2017**
Blokové čištění místních komunikací, chodníků a komunikací Zákos:

1. kolo 23. 6. a 30. 6. 2017

2. kolo 12. 10. a 13. 10. 2017

Čištění komunikací vnější Zákos: **13. 7. 2017**

Oznámení blokového čištění: Provádění blokového čištění se oznamuje umístěním přenosných dopravních značek na komunikacích a jejich součástech, sedm dnů před tímto čištěním.

Povinnosti k zabezpečení blokového čištění: Každý je povinen umožnit čištění vozovky a veřejných prostranství zejména tím, že své vozidlo v den čištění odstraní nejpozději do 8. hodiny ranní z označených komunikací a jejich součástí.

Sankce: Občanům, kteří neodstraní svá vozidla ve stanovených termínech, lze uložit sankci podle § 19 odst.5 zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích a případně podle ustanovení § 19 odst.6 zákona č. 13/1997 Sb. - silniční vozidlo, které brání provedení blokového čištění odstranit na náklady jeho provozovatele.

Martin Žák, starosta

Turistický oddíl mládeže TOM Rokytná 409 Brno pořádá jako každý rok

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY V KNÍNIČKÁCH

Tábory pořádáme vždy ve dvou turnusech a každý turnus je rozdělen na dvě skupiny. Pro předškolní děti ve věku od 3–6 let a pro starší děti. O děti se starají zkušení a proškolení vedoucí.

Tábory pro vás připravujeme od roku 2010.

I. TURNUS 31. 7.–4. 8. 2017

Starší: program lodě – kola cena 1 850 Kč

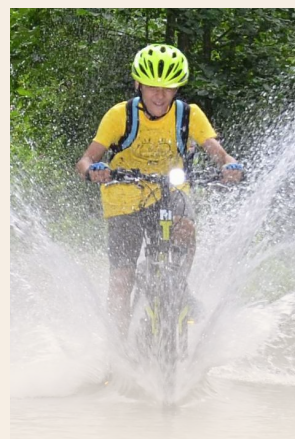
Mladší: program Piráti cena 1 500 Kč

II. TURNUS 7. 8.–11. 8. 2017

Starší i mladší program Jeskyňáři, rozdíl je pouze v náročnosti výletů.
Cena 1 500 Kč.

Podrobné informace najdete na našich stránkách www.tom409.webnode.cz

Kontakt: R. Böhmová mob.: 739 254 884

JAK SME ZGÓMLI, ŽE MÁME ČTYŘPROCENTNÍHO ČOKLA

Před deseti jářinama sme pořídili šropálovi čokla. Aby měl nějaké radovanec. Hlavně šropál, ale čokl taky, samosebó. Dlóho sme vybírali typ. Požadavků bylo hafo. Malá spotřeba, malá velikost, špicové vzhled a hlavně, aby nebyl hyperaktivní a nechcel furt córat po venku a tahat nás brzo mórgen z betlířa. A taky, aby to nebyla hajfa, páč s tema je vodjakživa krénové hantec.

Vyhrál to teda Japan-chin, kerýmu hókáme Ben. Je to špica borec. Celé den se válí zaparkované na sicně a gróňá, vstává jen, když se de vybruncnit nebo máznót hnědku. Jediný, co ho ještě spolehlivě zvedne ze sicny, je zvuk otvírající se aiskysny nebo elektrickýho kráječa brzdy. Jinéma slovama cokoliv, co zavání chálkó. Ten raťafák nemá totiž vůbec záklopku. Scháluje, na co přinde, a to i ty nejšílenější kombinace – fišle, vourky, pribiňák, hrozny, kedlubny, grilovaný kuře, bonbóny, vogle. Pak z toho hodí tyčku, nebo nám vysadí hnědku přímo na tébich. A ne, že by se z toho poučil. Dlabe nanovo. Poslední dobó se u něho projevil interes o plyšový hračky našich šropálů. Začal je tahat po kéro a jedná takle večer, když sme házeli čučku do bedny, břinknul nám do ovarů podivné lomoz. Ben hópál po plyšovým káčerovi a tutáč plánoval rozšířit svó familku. Vod tý doby zkóšel vykropit hrobku medvědovi, hósence, tygrovi, panence barbině a krpátýmu velblódovi. Zkrátka, hormony nahodily startovačku. Gómali sme, že mu musíme splážit nějakó stařku. Buchli sme teda inzoš do čoklseznamky ne netu. Za pár tédnů se ozvali majitelé

čoklí koc vod Práglu. Chceli poslat Benovu bildnu a jeho noty, jestli je papírově v ókeju. Pak, že teda s hajfiskem dorazijó.

Jedneho dňa dosmykovali k nám do kéro. Hned ze startu sem zgóm-nul, že ta jejich čoklišochtla není moc velká Monalíza. Měla přes devět jařin, takže měla jasně proti dvóletýmu Benovi přetočené tachál. Ale byla to zkušená šmetyna. Nakrucovala se před ním, kňučela a strkala mu ty svý nejdůležitější partyje přímo před čumák. Ale náš Benál na ňu házel hnědku. Spíš gómál, jak se někde zašít, aby už mu dala pokoj. Po třech hodkách sme už z toho byli fšichni unavený. Majitelka čubky začala šátrat v mošně a vyštrachala sušenku. Ben okamžitě zpozorněl a přiřčel k ní somrovat. Pak nastalo fatální šmé. Ben scháloval vysomrovanó laskominku, převalil se na bok a bleskově nahodil chrupnu těsně vedle hárající a kňučící fenky. To naše hosty fest vytočilo. Nahlásili, že náš čokl je tutáč bukvice, že tohle nikde jinde nezgómli a vodveslovali curyk na Prágl.

Ale já gómu, že náš Beník měl recht. Správní borci sice hlásijó, že na starým raku se nelíp naučíš drandit, ale vo starý šochtli to tutáč neplatí!

Honza Hlaváček (z knihy Trapasy v hantecu)

Slovíčka

aiskysna – lednička
 betlíř, betla – postel
 bildna – fotka, obrázek
 brzda – chleba
 břinknót do ovarů – zaslechnout, slyšet
 bukvice – buzerant, homosexuál
 házel hnědku – jevil nezajem
 chálka – jídlo
 krénové hantec – špatná řeč, špatné pořízení
 máznót hnědku – jít na velkou
 nahodit chrupnu – usnout
 noty – papíry, v tomto případě rodokmen
 staré rak – starý kolo
 stařka – manželka, partnerka
 šmetyna – sexuálně zručná děva, prostitutka
 šropál – dítě
 vogle – oříšky
 vybruncnit, hodit bruncnu – vymočit
 vykropit hrobku – souložit, oplodnit

**HLEDÁME
DORUČOVATELE**

NA ROZDOS

LETÁKŮ

A

ADRESNÝCH

ZÁSILEK

V PŘÍPADĚ ZÁJMU VOLEJTE:

737 193 507

PŘÍRODA ZA HUMNY S MARTINEM A ONDŘEJEM PELÁNKOVÝMI

Vážení občané,

jaro je již velmi blízko a s ním i návrat tažných ptáků, posílá jara. Oba fotografové je důvěrně nazývají „navrátilci“. Mezi posly jara řadí překvapivě i obojživelníky.

Pátý díl tohoto seriálu věnujeme nejen poslům jara, ale i fenoménu tažných ptáků.

Celkem 87 evropských ptačích druhů patří mezi stěhovavé. Když se vydávají na tah, radary jich napočítají kolem pěti miliard. Kam kteří letí? To je hádankou odnepaměti. Píše se o ni již ve Starém zákoně, zabývali se jí již starořeční učenci a až do 18. století se mnohde věřilo, že vlaštovky přečkávají zimu v bahně na břehu jezer! V tom bahně se je badatelé snažili nalézt, ale marně. Ani dnes není princip orientace ptáků při dalekých tazích jednoznačně vysvětlen. Svou roli při orientaci hraje vrozený směr tahu, orientace podle slunce, hvězd i povrchu Země a patrně i vnímání jejího magnetického pole.

Druhy, které hmyz loví ve vzduchu, jako rorýsi a jiříčky, musí létat za světla. Také ptáci, kteří se stěhují pouze v rámci Evropy, létají za dne. Většina ptáků dálkařů však táhne v noci, od setmění do svítání.

Ve dne ptáci létají obvykle 200 a 300 metrů nad zemí, ale v noci se vznášejí do výše 2 km. Naše kachny a husy létají dokonce ve výšce 5 km. A husy indické, které při tahu přelétávají nad Himalájem, dovedou neúnavně mávat křídly ve výšce 9 km nad mořem. Pro pohyb při nedostatku kyslíku je uzpůsobená i jejich krev. Ve výšce 8 kilometrů potkávají někdy piloti letadel i labutě, že by přelud? Ne, pouze zázračná zvířata z masa, kostí a peří.

Na podzim odletěli ptáci zejména do Afriky, avšak **konipas bílý a horský, špaček obecný, drozd zpěvný a drozd kvíčala, budníček menší a čejka chocholatá vzali zavděk zimovišti na jihu Evropy**. I sýkorky a někteří pěnkavovití se spokojily s přeletem kousek na jih. A na naše krmítka zase přilétaly populace ze severu. Krmili jsme severské sýkorky a můžeme jen doufat, že obyvatelé jižnější Evropy krmili zase ty naše!

Ne všichni ptáci se vrací z jihu. Například naši **havrani polní** přežimovali na západě Evropy a na jejich místo nastoupila dočasně populace z východu.

Vlaštovka obecná

Vlaštovka obecná mezi posly jara neodmyslitelně patří. Je z čeledi vlaštovkovitých, měří 19 cm, váží 20 g, rozpětí křídel je mezi 32 a 35 centimetry a létá až 80 kilometrů v hodině.

Od její příbuzné jiříčky obecné ji rozeznáme podle červeného hrdla, červené skvrny na čele a dlouhého vykrojeného ocasu.

Vlaštovka obecná žije v Evropě, ve velké části Asie, v Severní Americe a v severní Africe. Ze svých zimovišť ležících v rovníkové a jižní Africe přilétá koncem března, aby v září ve velkých hejnech zase odletěla. Všichni známe jejich houfování například na drátech vysokého napětí.

Cesta do Afriky znamená překonat 5 000 kilometrů. Jiříčky a vlaštovky jsou schopny uletět až 200 km denně.

Vlaštovky původně hnízdily ve skalách, později se sblížily s člověkem a staly se doslova venkovským ptákem. V minulých letech si mohly postavit hnízdo v každém chlívě, i několik párů současně. Natolik přivykly přítomnosti člověka, že se ho nebojí. V Praze zaznamenali ornitologové vlaštovčí hnízda třeba v chodbě domu, který se pravidelně na noc zavíral a zase brzy ráno otevíral nebo i ve strojovně výťahu na střeše paneláku.

Na stavbu miskovitěho hnízda musí vlaštovka použít asi 1200 hrudek bláta promíseného se slinami a stavba trvá dva týdny. Proto samečkové přilétající ze svých zimovišť loňská hnízda hned obsadí. Pokud o pár dní později přiletí jejich družky z minulého roku, společně zahnízdí. Mnoho vlaštovek však během tahu a v zimovišti uhynie a tak se může stát, že se u hnízda sejde otec s dcerou, matka se synem. Toto pokrevní vytváření párů je v přírodě i u jiných živočichů dost časté a degenerační následky nemají na existenci druhu zásadní dopad.

Vlaštovky hnízdí zpravidla dva až třikrát ročně, od květnu do července. Snášejí 4 až 6 bělavých, jemně červenohnědě kropenatých vajec. Samička na nich sedí asi 14 dní, mláďata pak krmí oba rodiče po dobu tří týdnů. Během prvního týdne samostatnosti se mláďata ještě na noc vrací do hnízda, ale matka, která se chystá k dalšímu zahnízdění, je už odhání.

V posledních letech dochází v rámci celé Evropy k výraznému poklesu početnosti tohoto druhu. Je celkový úbytek způsoben sníženou hnízdni úspěšností nebo nižší mírou přežívání popř. kombinací těchto faktorů? Kvůli mnoha nepřítelům a hrozbám se vlaštovky nedožívají více než pěti let, mají-li však štěstí, mohou se dožít i šestnácti. Úmrtnost dospělých ptáků je 50 a mladých 80 procent. Důvody?

- Z evropských predátorů je to zejména ostříž lesní, ostříž jižní a sokol stěhovavý. V Africe je loví marabu africký.
- Během tahu jižní Evropou je loví lidé, nelegálně. Na afrických zimovištích jsou zdrojem lidské obživy. Nechvalně proslulou se v tomto směru stala nigerijská vesnice Ebbaken, kde bylo koncem 80. let minulého století za jedinou zimu zabito a sněženo 200 000 vlaštovek.
- Chladný a deštivý podzim. Vlaštovky jsou mistři letu, za letu chytají hmyz, za letu i pijí z vodní hladiny. Za deště však hmyz nelétá a vlaštovky strádají hladem, protože jinak si svojí potravu opatřit neumí. Důvodem jejich tahu není jen zima, ale hlavně absence létajícího hmyzu.

Vlaštovka je v ČR ohrožená a i shazování jejich hnízd je pokutováno. Nesmějí se shazovat ani použítá hnízda, aby se do nich mohly příští rok zase vrátit. **Ochranu interiéru budovy lze provést preventivně (např. sítí v okně) a to ještě před započítím jakéhokoliv pokusu o hnízdění, nesmí se bránit ani dalšímu hnízdění po skončení předchozího. Zraněnou vlaštovku je nutné bezodkladně předat k ošetření do záchranné stanice, chov v zajetí je zakázán.**

Pro nás Slováky znamenají vlaštovky nejen jaro, ale i posmrtné zosobnění lidské duše. Dříve byly považovány za nedotknutelné, jejich hnízda i trus byly tabu.

Tuhýk obecný

je větší než vrabec, s dlouhým ocasem a dosti silným hákovitým zobákem. Druh s evropským typem rozšíření. Jeho hlavní zimoviště jsou ve východní a jižní Africe.

Žere hmyz, méně pavouky, bezobratlé, drobné savce, ptáky, plazy, obojživelníky, v létě a na podzim plody rostlin. Kořist často napichuje na trny keřů jako zásobu potravy do budoucna, většinou ji však nespotřebuje.

Je zvláště chráněn jako ohrožený druh. Nejvyšší známý věk ve volné přírodě je 7, v zajetí 8 let.

Rehek domácí

je o něco menší než vrabec. Od jiných drobných pěvců je dobře odlišitelný díky svému výrazně zářivě oranžovému ocasu, kterým neustále kmitá.

Mimo období hnízdění se vyskytuje samostatně. Jeho potravu tvoří nejrůznější hmyz, pavouci a bobule. Je převážně tažný, v listopadu se stahuje do jižní a západní Evropy a Afriky, odkud se do střední Evropy navrácí na přelomu března a dubna. Je poměrně hojný.

Čáp bílý

Tento velký brodivý pták (délka těla je 95–110 cm, rozpětí křídel 180–218 cm a hmotnost mezi 2,3–4,4 kg) se k nám vrací z subsaharské Afriky. Staročeský ekvivalent czapla (čáp) se objevuje již v latinských pramenech ze 14. století a vznikl pravděpodobně odvozením od názvu czapla, označujícího nohatého ptáka. Má i dlouhý krk, který v letu drží na rozdíl od volavek a pelikánů natažený.

Čáp bílý táhne ve dne, v hejnech čítajících i několik tisíc ptáků. Většinu vzdáleností urazí pomocí plachtění, při kterém využívá stoupavých termálních proudů nad pevninou. Ptáci z evropských populací se na podzimní tah vydávají od srpna, na jarní tah během února. Někteří (hlavně mladí) ptáci se však občas do Evropy nevracejí vůbec a v Africe setrvávají i následující letní období.

Jarní tah je výrazně rychlejší než podzimní a čápi při něm dělají i méně zastávek. Ptáci zimující v Jihoafrické republice každý rok uletí cestou na zimoviště a zpět více než 20 000 km. Během podzimního tahu přitom denně zdolají vzdálenost kolem 200 km, na jarním tahu okolo 300–400 km.

V ČR je obzvláště chráněn jako ohrožený druh. Ve volné přírodě se dožívá průměrně 8–10 let, rekord je 34 let a 10 měsíců.

Čolek obecný je 6–10 cm velký obojživelník, štíhlý s drobnými končetinami a dlouhou hlavou. Ve vodě je jeho kůže hladká, na souši suchá a jemnozrná.

Větší samečci mají světle a tmavě podélně pruhovanou hlavu, hřbet a boky jsou kovově zelené, hnědavé s tmavými skvrnami. Nápadným znakem je vysoký zvlněný hřeben, který se táhne téměř po celé délce těla. Menší samička má obyčejné okrové nebo hnědé zbarvení s malými tmavými skvrnami.

Rozmnožování probíhá ve vodě od dubna do června, samečkům naroste vysoký hřeben. Po oplodnění začne samička klást do listů vodních rostlin 150–300 vajíček. Vylíhlé larvy jsou asi 10 mm dlouhé a zpočátku se nedokáží samy pohybovat. První stravou jsou prvoci, později začínají lovit drobné korýše. Proměna probíhá od července do září, kdy získávají matnou suchou kůži žlutavé nebo hnědavé barvy. Žijí zahrabaní v zemi a vodu vyhledávají hlavně k rozmnožování ve stáří tří let. Potravu na souši tvoří drobný hmyz (brouci, larvy hmyzu, pavouci, svinky a malí červi, dešťovky a plži). Ve vodě loví hmyz, červy a drobné korýše. V časném předjaří jsou hlavní potravou vajíčka skokana hnědého.

Žijí v listnatých lesích, parcích, na loukách, v děrách v mechu i v blízkosti lidských obydlí nebo třeba v jezírku zezadu ZOO.

Skokan ostromý, starším pojmenováním skokan rašelinný, lidově také žába na modro. Je rozšířen ve střední, východní a severní Evropě. Na východ až na Sibiř po řeku Lenu.

Obývá zvláště rašeliniště, vlhká lesní stanoviště, vlhké louky u řek, mokřady mezi rybníky. Je to nížinný druh, v nadmořské výšce nad 600 metrů ho už nenajdeme, můžeme ho však spatřit třeba v jezírku na Sokoláku u beachvolejbalového hřiště.

Sameček se v době rozmnožování zbarví po celém těle do modra. Mimo dobu páření má někdy uprostřed hřbetu světlejší pruh. Po stranách hlavy je velká tmavá spánková skvrna. V očích je dobře zřetelná vodorovná zornice. Pulci jsou hnědočerní se zlatými skvrnkami. S výjimkou doby páření se zdržuje na souši, kde si vyhledává potravu. V nebezpečí skáče do struh, snaží se potopit. Zimu přečkává na souši, pod kletím či v norách hlodavců. Stane se, že přezimuje i na dně vody. K rozmnožování dochází časně zjara, když na hladině zmizí led. Snůšky zůstávají na dně vod – nestoupají po nabobtnání k hladině jako snůšky skokana hnědého. Pulci metamorfují během června a července, dospělosti dosahují ve třetím roce života.

Skokan ostromý je u nás chráněn zákonem jako kriticky ohrožený druh. Jeho ochrana spočívá v evidenci míst rozmnožování a zachovávání přírodních vodních ploch.

Během přijímání potravy skokan mrká, zatahování očí mu pomáhá posunovat potravu do žaludku. Nemá žádné zuby a tak potravu přijímá. Jeho hlavní potravou je hmyz, převážně svinky, pavouci, červi a plži. Tato žába není vybíravá a loví vše, na co přijde.

ŘEŠENÍ TESTU Z ČLÁNKU „KŘEST TRAMVAJÍ“

- Bohumil Konicer, legionář v první světové válce, Bohunice
- Generál Emil Boček, válečný veterán z druhé světové války, pilot britského královského letectva, Bystrc
- Vladimír Menšík, významný český herec a bavič, Černovice
- Ludvík Štěpán, básník, prozaik a profesor slavistiky na Masarykově univerzitě, Brno-jih
- Alfréd Regner z Bleylebenu, profesor na Vysokém učení technickém, Jundrov
- František Šikula, hrázný, který za 2. světové války zabránil ustupující německé armádě vyhodit hráz přehrady do povětří
- Jindřich Čoupek, odbojář a parašutista, popravený v Mauthausenu, Komín
- Karel Höger, významný herec, žil v Králově Poli
- Josef Trávníček, líšeňský folklorista, který obnovil tamní hody i ostatky
- Viktor Kamil Jeřábek, spisovatel a publicista, Maloměřice a Obřany
- Vlastimil Bubník, olympionik, fotbalista a hokejista, který žil v městské části Medlánky
- Jan Hruška, malíř, který používal unikátní metodu injekční stříkačky a jehly, Řečkovice
- Alfréd Löw-Beer, významný brněnský továrník, který žil v městské části Brno-sever
- Erich Roučka, vynálezce, který ve Slatině založil továrnu na výrobu regulátorů parních kotlů
- Eliška Rejčka, česká a polská královna, která na Starém Brně založila cisterciácký klášter, Starý Lískovec
- Nataša Gollová, divadelní a filmová herečka, Brno-střed
- Konrád Dubský, radiotelegrafista za druhé světové války, Vinohrady
- Dušan Jurkovič, významný architekt, Žabovřesky
- Jan Gajdoš, olympionik a mistr světa v gymnastice, Židenice

Skokan ostromý je méně přizpůsobivý a citlivější na kvalitu vody než skokan hnědý či štíhlý. Právě kvůli tomuto je zranitelnější. Pobřežní a příbřežní část nádrže jsou pro něho důležité, proto je nevhodné likvidovat tyto části vyhrnováním bahna z nádrže při odbahnování.

Je obtížné rozpoznat skokana ostromého od skokana hnědého a tak byl i skokan ostromý využíván jako laboratorní zvíře. Sušená vajíčka tohoto druhu se v Rusku používaly k léčení.

Skokany loví čápi a užovky obojkové, ale ty jejich stavy nijak neohrožují. Významné ohrožení představuje obliba jejich stehýnek, smažených nebo dušených na víně. Oběma druhům skokanů se dokonce říká „stolní žáby“. K naplnění jednoho talíře je potřeba deseti stehýnek, tedy pěti žab. Denně padne tisíce chudáků za obětí lidské mlsnotě, pokud však uniknou, dožijí se osmi až dvanácti let.

Všechny tyto krásné záběry zachytili pro nás páni Martin a Ondřej Pelánkovi. Velmi děkujeme, jejich zásluhou je náš zpravodaj v Brně jedinečný.

Milí spoluobčané, užijme si jara :-)

Úřad městské části Brno-Kníničky

Zdroje: <http://www.ireceptar.cz/zvirata/ptaci/>
<http://www.priroda.cz/lexikon>
<https://cs.wikipedia.org/wiki/>

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA V KNÍNIČKÁCH

Tříkrálová sbírka v Kníničkách proběhla v sobotu 7. 1. 2017.

Koledníci byli: A. Blatná, T. Blatný, N. Brücknerová, A. Bubeník, B. Grossová, M. Jiřík, M. Jiřík, T. Juránek, V. Juránek, E. Kabelková, A. Staňková, L. Staňková, V. Staněk, Z. Šajgalíková, M. Veselá, V. Veselý, V. Vincencová, K. Vincenc.

Vedoucí skupinek byli: H. Jiříková, L. Juránek, A. Staňková, P. Staněk, P. Veselá, K. Vincencová.

V roce 2017 se v Kníničkách vybralo 28 297 Kč.

Darované příspěvky budou v letošním roce využity na projekty, které přispějí k udržení, zkvalitnění a rozšíření nabídky poskytovaných sociálních služeb a zdravotních služeb na Brněnsku. Zejména se jedná o:

- rekonstrukci vyhořelého Domova sv. Anežky pro seniory na Žižkově ulici v Brně
- podporu vzniku Terénní asistence sv. Františka určené lidem bez domova
- založení domácí hospicové péče, která pomůže lidem nevléčitelně nemocným v jejich domácím prostředí a poskytne podporu jejich rodinám.

Rádi bychom využili této příležitosti a zavzpomínali na počátky Tříkrálové sbírky v Kníničkách.

Poprvé se v Kníničkách Tříkrálová sbírka uskutečnila v roce 2003 zejména zásluhou pana Klaudia Kasprzaka. Pan Kasprzak vyrobil královské koruny a transparent se kterým chodili, aby už na první pohled avizovali, o co se jedná. Jako tři králové tehdy byli Filip Lukášek, Petr Mikulášek a Michal Rohovský. Koledovalo se dva dny a vybralo se 10.800 Kč. V počátcích pořádání Tříkrálové sbírky byl problém najít děti, které by byly ochotny se koledování zúčastnit. Někteří spoluobčané si jistě vzpomenou, že v roce 2005 koledoval pan Kasprzak sám. Od roku 2006 se organizace sbírek ujal Milan Kučera. Protože se Tříkrálová sbírka postupně dostávala do povědomí spoluobčanů, zvyšoval se postupně také zájem dětí o účast při koledování. Podařilo se vytvořit dvě a později i tři skupinky koledníků. Od roku 2008 organizuje Tříkrálovou sbírku paní Markéta Staňková. Koledníci se scházejí u Kučerů, Ondrova 38, kde se ustrojí, rozdělí do již pěti skupinek a odcházejí koledovat. Ne vždy byly koledníkům klimatické poměry nakloněny. Např. v roce 2004 venkovní teplota klesla na $-16,5^{\circ}\text{C}$. V roce 2015, zase byly chodníky

pokryty ledem, takže bylo nutno začátek koledování odložit o více než hodinu. V letošním roce se pohybovala venkovní teplota při odchodu koledníků od Kučerů mezi -13 až -12 °C.

V letošním roce, díky zájmu dětí, bylo vytvořeno celkem šest skupinek koledníků. Jistě jste si všimli, že v některých skupinkách nebyli tři, ale čtyři králové. Věříme, že chápete, že se organizátorům zájem dětí o účast na koledování těžko odmítá. A protože jsme měli korun pro koledníky díky Anežce Staňkové dostatek (v minulém roce vyrobila 16 ks nových korun), mohli jsme všechny děti korunou vybavit.

Sbíрку organizuje nezisková humanitární organizace Charita České republiky, která je **největším nestátním poskytovatelem sociálně zdravotních služeb** v České republice s více než stoletou historií. Její hlavní činností je pomoc potřebným na území Česka. Tříkrálová sbírka je největší dobrovolnickou akcí v České republice, které se účastní více než 14 tisíc kolednických skupinek (přibližně 50 000 dobrovolníků), aby lidem roznášeli radostnou zvěst o narození Božího syna a aby do pokladniček koledovali ve prospěch těch, kteří si sami nedokáží pomoci.

Děkujeme všem našim spoluobčanům, kteří vlídně přijímali koledníky a přispěli na pomoc lidem, kteří to potřebují. Děkujeme také všem koledníkům (současným i minulým) a vedoucím skupinek za účast na této dobrovolnické, charitativní akci. Díky patří také panu starostovi Martinu Žákovi za nevšední vstřícnost a pomoc při organizaci Tříkrálové sbírky.

**Klaudius Kasprzak
Marie Kasprzaková
Markéta Staňková
Milan Kučera**

Na závěr. Soutěžní otázka pro koledníky. Jak se jmenuje nejmladší koledník v historii Tříkrálové sbírky v kníničkách? (Nápověda: fotografie je z roku 2008).

Odpověď zasílejte na adresu kuceramilan@volny.cz. První správná odpověď bude odměněna čokoládou.

PODĚKOVÁNÍ ZA TŘÍKRÁLOVOU SBÍRKU 2017

Milé sestry, milí bratři, milé děti, v lednu letošního roku proběhl v naší diecézi již sedmáctý ročník národní Tříkrálové sbírky. Na území brněnské diecéze se do akce zapojilo kolem čtrnácti tisíc dobrovolníků, což je o tisíc více než loni. Aspoň tímto způsobem bych chtěl všem koledníkům, dobrovolníkům i spolupracovníkům poděkovat. Děkuji vám všem, kteří jste se vydali na cestu nejen do našich domovů, ale především na cestu k lidským srdcím. Děkuji vám za ochotu pomoci potřebným, děkuji i za to, že jste se nenechali odradit ani mnohdy nevlídným přijetím a mrazivým počasím.

Vám organizátorům děkuji za čas věnovaný přípravě této akce i jejímu vyhodnocení. A mé upřímné poděkování patří také vám všem, kteří jste do sbírky finančně přispěli. V loňském ročníku do sbírky lidé v brněnské diecézi darovali přes 22 milionů korun a podpořili tak stovku projektů pomáhajících lidem v nouzi. Na území celé České republiky výtěžek činil kolem 96 milionů korun. Aktuální stav letošní sbírky můžete sledovat na internetových stránkách Diecézní charity Brno <<http://dchb.charita.cz>>.

Ještě jednou vám všem děkuji za pomoc těm, kteří to potřebují, a provázím vás v modlitbě.

biskup Vojtěch

SAKO

BRNO MODERNIZUJE SÍŤ KONTEJNERŮ NA SKLO

• POSTUPNÁ OBMĚNA KONTEJNERŮ NA SKLO

Od 1. března společnost SAKO postupně obměňuje kontejnery na sklo na celém území města Brna. Obnova bude dokončena v dubnu, kdy z města zmizí většina starých zelených kontejnerů.

• ZAVÁDĚNÍ TZV. DUO KONTEJNERŮ

Dva zelené kontejnery na bílé a barevné sklo nově nahrazuje jeden kontejner se dvěma vhozy a vnitřní přepážkou, který umožňuje oddělené třídění bílého a barevného skla.

• ÚSPORA VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

Rozhodnutí o výměně kontejnerů předcházela analýza a optimalizace sběrné sítě. Výsledkem bude úspora veřejného prostranství, pro kterou je klíčové snížení počtu kontejnerů za současného zachování objemů jednotlivých nádob.

• SVOZ SKLA SPOLEČNOSTÍ SAKO

Doposud společnost SAKO zajišťovala svoz skla vlastními prostředky pouze v případech podzemních kontejnerů a skla vytríděného ve sběrných střediscích odpadu. Od 1. dubna bude všechny kontejnery vyvážet vlastními silami.